

A Fővárosi Ítéltábla dr. Vasi Gizella Szilvia ügyvéd (**felperesi képviselő címe**.) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek a Dr. Dózsa Ernő Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe** ügyintéző: dr. Dózsa Ernő ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (**I.rendű alperes címe**.) I. rendű és II.rendű alperes neve (**II.rendű alperes címe**) II. rendű alperesek ellen váltón alapuló tartozás megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék a 2016. szeptember 7-én kelt 2.G.40.856/2014/41. számú végzésével kijavított 2016. július 11. napján kelt 2.G.40.856/2014/35. számú ítélete ellen a felperes 36. sorszámu fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alpereseknek mint együttes jogosultaknak 250.000 (Kétszázötvenezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget;

kötelezi a felperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára fizessen meg az állam javára az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 872.000 (Nyolcszázhetvenkettőezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes a felperes édesanyja, a II. rendű alperes a felperes testvére.

A peres felek családja több, egymástól részben elkülönülő gazdasági tevékenységet folytatott. A gazdasági tevékenységeknek két fő iránya volt: egyrészt a **f-i** benzinkút (**H.P. Kft.**) üzemeltetése, amely eszközeiben is a család tulajdonát képezte, másrészt a fröccsöntő üzem (**P. Gmk.**, majd **P. Kkt.**) működtetése. A benzinkút a II. rendű alperes, a fröccsöntő üzem a felperes tényleges vezetése alatt működött. A családon belül felmerült annak igénye, hogy valamilyen módon szét kell választani a családi vagyont, nevesíteni kell a külön érdekeltségeket. Erre tekintettel a peres felek, valamint **U.J.** „Megállapodás” elnevezésű okiratot írtak alá 1997. április 25-én, amelynek 1. pontja szerint a felperes elad a II. rendű alperes részére a **Pe. Kft.**-ben meglévő üzletrészből 1.254.000 forint értékű részt. A „Megállapodás” 2. pontja szerint a II. rendű alperes ezen üzletrészért 7.000.000 forintot fizet a „Megállapodás” aláírásával egyidejűleg; további 1.000.000 forintot 1998. december 30-i, újabb 1.000.000 forintot 1999. december 30-i határidővel fizet, azaz összesen 9.000.000 forintot fizet a **Pe. Kft.** 1.254.000 forint értékű üzletrészeért. A felperes 2001. január 15-én kelt nyilatkozata szerint 2x1.000.000 forintot átvett a **Pe. Kft.** üzletrészeivel kapcsolatban.

A felperes mint ajándékozó és a II. rendű alperes mint megajándékozott 2001. szeptember 26-án ajándékozási szerződést kötöttek a **H.P. Kft.**-ben a felperes kizárólagos tulajdonát képező 1.300.000 forint névértékű törzsbetétet képviselő üzletrészre.

A felperes és a II. rendű alperes 2001. szeptember 24-én vagy 26-án kölcsönszerződést kötöttek 2.000.000 forint összegre azzal, hogy a kölcsön 2002. december 31-ig kamatmentes, 2002.

december 31-e után a kölcsönadott összeg igénybevétele évente 200.000 forinttal növeli a visszafizetendő összeget. A kölcsön visszafizetésének végső határideje 2005. december 31-e.

A Budapest, 2004. december 23-i keltezéssel ellátott, a peres felek aláírását viselő váltón az I. rendű alperes a váltó kiállításával feltétlen kötelezettséget vállalt arra, hogy 9.000.000 forintot a felperes részére 2012. október 31. napján teljesíti, míg a II. rendű alperes ezen váltó megfizetéséért készfizető kezességet vállalt. Az I. rendű alperes Budapest, 2005. december 19-i keltezéssel váltót állított ki, amelyben feltétlen kötelezettséget vállalt arra, hogy 1.900.000 forintot 2011. december 31-ig a felperesnek az ... szám alatti helyen teljesíti. A II. rendű alperes ezen váltó megfizetéséért is készfizető kezességet vállalt.

A váltókat a felperes mint rendelvényes/címzett, az I. rendű alperes mint kiállító, a II. rendű alperes mint váltókezes írták alá. A váltókon az alperesi aláírások a névtulajdonosok kezétől származnak. A felperes a váltókat az alpereseknek nem mutatta be, írásban azonban felszólította a váltókban szereplő összegek megfizetésére. A felperes követeléseit egyik alperes sem fizette meg.

A II. rendű alperes ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, amellyel kapcsolatban a Budapesti Rendőr-főkapitányság XIV. kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya a 01140/5978/2012.bü. szám alatt folyó ügyben a nyomozást megszüntette, mivel kétséget kizáró módon nem állapítható meg, hogy a 2005. december 19-én kelt váltót meghamisították.

A felperes a 2012. augusztus 9-én benyújtott keresetében az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 1.900.000 forint tőke, ezen összeg után 2012. január 1-jétől a kifizetés napjáig járó évi 6% mértékű késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére.

Kereseti kérelmének jogalapjaként a Ptk. 338/A. § (1) bekezdését, valamint a váltójogi szabályok szövegének közzétételéről szóló 1/1965. (I. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: Vár.) 30. § (1) bekezdését, 32. § (1) bekezdését és 43. § (1) bekezdését jelölte meg.

Az alperesek a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben marasztalását kérték.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2013. október 3. napján kelt 2.G.40.292/2012/46. számú ítéletében kötelezte az I. és a II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 3 napon belül 1.900.000 forintot, annak 2012. augusztus 9. napjától a kifizetés napjáig járó évi 6%-os késedelmi kamatát és 288. 858 forint perköltséget. A felperes ezt meghaladó kereseti kérelmét elutasította.

Határozata indokolása szerint az alapjogviszony létrejötté, a váltó kiállítása megállapítható, ezzel szemben az alperesek nem bizonyították, hogy a kötelezettség egyéb okból megszűnt. A kereseti kérelmet kizárólag a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjára tekintettel utasította el, mert azt a keresettől eltérően a keresetlevél benyújtásának napjától állapította meg.

Az alperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2014. szeptember 18-án kelt 14.Gf.40.854/2013/12. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezéssel támadott rendelkezéseit hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a másodfokú eljárásban az alpereseknek együttesen 152.000 forint fellebbezési eljárási illetékből és 40.000 forint + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjból, a felperesnek 40.000 forint másodfokú ügyvédi munkadíjból álló költsége merült fel.

A határozat indokolása szerint jogorvoslati kérelem hiányában nem vizsgálta a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjára vonatkozó elutasító rendelkezést. Az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, és a váltó alapját képező jogviszony fennállása tekintetében további bizonyítási eljárás lefolytatására van szükség. Meghagyta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak, hogy a megismételt eljárásban hívja fel a felperest az alapjogviszonnyal kapcsolatban a

bizonyítási indítványa előterjesztésére és a felajánlott bizonyítási eljárás lefolytatását követően a rendelkezésre álló adatok alapján hozza meg a döntését.

A felperes 2015. március 11-én ismételten előterjesztett keresetében az alpereseket váltón alapuló tartozás jogcímén egyetemlegesen 9.000.000 forint és annak 2012. november 1-jétől a kifizetés napjáig járó évi 6%-os mértékű késedelmi kamata és perköltségre történő megfizetését kérte.

A Budapest Környéki Törvényszék az ezen keresettel kapcsolatban 2.G.40.194/2015. számon folyamatban lévő eljárást a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésére tekintettel megismételt eljárásban a 2.G.40.856/2014. szám alatt folyamatban lévő ügyhöz egyesítette.

Az I. és a II. rendű alperesek az ellenkérelmükben a felperesnek a hatályon kívül helyezés folytán fenntartott és az ide egyesített ügyben előterjesztett keresetének az elutasítását és perköltségben marasztalását kérték.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2016. szeptember 7-én kelt 2.G.40.856/2014/41. számú végzésével kijavított, 2016. július 11-én kelt 2.G.40.856/2014/35. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek - őket egyetemlegesen megilletően - 3 napon belül 1.028.890 forint perköltséget, és az államnak külön felhívásra 540.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Határozata indokolása szerint mindkét váltó megfelel a Vár. 75. §-ában foglalt alaki kellékeknek. Az 1.900.000 forint összegű váltó vonatkozásában nem teszi a váltót érvénytelenné az a körülmény, hogy a váltó keltezésén Budapest szerepel és nem a tényleges kiállítás helye, Törökbálint.

Az egységes bírói gyakorlat szerint (BH1997. 542.) a váltó jogviszonyokban a váltóadóst terheli annak bizonyítása, hogy a váltó ellenére sem tartozik, mert a váltóért ellenértéket nem kapott, az alapjogviszony érvénytelen, megszűnt vagy beszámításra alkalmas követelése folytán kötelezettsége a beszámítás erejéig megszűnt.

A perben kirendelt **O.G.** igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság kétséget kizáróan megállapította, hogy a váltón mind az I. rendű alperes, mind a II. rendű alperes név aláírása a névtulajdonosoktól származik. Dr. **G.T.** igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján megállapítható, hogy a kiállított két váltó papírlapjai azonos minőségűek, hasonló körülmények között tárolt, ugyanazon minőségű papírcsomagból származnak. A két váltón a vonalak ugyanazon részletein a golyósíron hasonló festékfelkenődést, hasonló festékhiányt mutat a két lapon levő azonos névaláírások esetében. Az elsőfokú bíróság elfogadta az igazságügyi szakértőnek azt a véleményét, hogy ez a jelenség arra utal, hogy a névaláírások ugyanazzal a golyósíronnal készültek, nem jelentős időkülönbséggel. A két okirat törzsszövegének festékanyaga egymással megegyező összetételű és ettől eltérő, de egymással megegyező összetételű a két okiraton levő összesen hat névaláírás festékanyaga. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy nem életszerű, hogy a majdnem egy év eltéréssel keletkezett váltók vonatkozásában a törzsszövegektől eltérő, ugyanakkor valamennyi névaláírás esetében ugyanazon golyósíron került alkalmazásra.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a perben nem bizonyította az alpereseknek váltó aláírását.

A felperes az elsőfokú eljárásban azt az állítását, hogy a megállapodásban szereplő 9.000.000 forint a részére nem került kifizetésre, nem tudta bizonyítani.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az 1997. április 25-én aláírt „Megállapodás” 2. pontja, amely szerint a II. rendű alperes az üzletrészéért 7.000.000 forintot a „Megállapodás” aláírásával egyidejűleg megfizet, kellően bizonyítja azt a tényt, hogy 7.000.000 forint átadása aznap megtörtént. A fennmaradó 2x1.000.000 forint megfizetését a felperes maga ismerte el az erre vonatkozó

nyilatkozat aláírásával. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el ezzel kapcsolatban a felperesnek azt az érvelését, hogy az elismerő nyilatkozat csak azt tartalmazza, hogy a **Pe. Kft.** üzletrésztelével „kapcsolatban” vette át a 2x1.000.000 forintot, és ez nem igazolja a még fennmaradó 2.000.000 forint megfizetését. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes által aláírt nyilatkozat egyértelműen tartalmazza a 2x1.000.000 forint megfizetését, amely nyilvánvalóan a „Megállapodás” alapján megfizetett összegre vonatkozik. A felperesnek az a hivatkozása, hogy ugyanilyen összegben keletkezett egyéb jogcímen az alperesek felé további követelése, nem változtat azon a tényen, hogy a 2x1.000.000 forint megfizetésre került a részére.

Az elsőfokú bíróság osztotta az alpereseknek azon álláspontját, hogy amennyiben a 7.000.000 forint a felperes részére nem került volna megfizetésre, úgy az azt követően keletkezett okiratokon meg kellett volna jelennie a felperes ezen követelésének. A többi okiraton 7.000.000 forint felperesi igényről már nem volt szó, ami az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azt támasztja alá, hogy ezt az összeget a felperesnek megfizették.

Az elsőfokú bíróság osztotta az alpereseknek azt az álláspontját, hogy a felperes az alapjogviszonnyal kapcsolatban egymásnak ellentmondó nyilatkozatot tett az eljárás során. Kezdetben a váltó előzményeként egy kölcsön összegét jelölte meg, majd a megállapodásból fennmaradó összegre hivatkozott, aztán a másik váltó kamatait jelölte meg előzményként. Végül a felperes úgy nyilatkozott, hogy a per tárgyát képező váltó összege a meg nem fizetett rezsiből és különböző vagyontárgyak ellenértékéből, valamint a kölcsönszerződésből áll. Mindezekből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes az alapjogviszony létrejöttét nem bizonyította.

A váltók kiállítását megelőzően a II. rendű alperes által kifizetett 2x1.000.000 forint azt támasztja alá, hogy az ezt követően kiállított két váltó nem vonatkozhatott a teljes 9.000.000 forint tőkére és annak járulékaira. A felperes semmivel nem tudta alátámasztani azt a hivatkozását, amely szerint a 9.000.000 forint váltókövetelés mögött 7.000.000 forint fennmaradó tőke és járulékai van, míg az 1.900.000 forint összegű váltókövetelés az 1997. április 25-én kelt „Megállapodás” 15. és 16. pontja szerint a felperest megillető összeg. Ez a felperesi előadás ellentétben áll az ugyancsak nem bizonyított azon állításával, amely szerint az 1.900.000 forint összegű váltó a II. rendű alperessel 2001. október 24-én vagy 26-án aláírt kölcsönszerződésből őt megillető összeg fedezetére szolgált.

A felperes 2012. december 3-án azt adta elő, hogy a két váltó összege értékarányosnak tekinthető a 9.000.000 forint és járulékai összegű követeléssel. Amennyiben a család közösen döntött volna úgy, hogy a 9.000.000 forint meg nem fizetése kapcsán váltókat kell kiállítani, ez esetben semmi nem indokolja azt, hogy megközelítőleg egy év eltéréssel két különböző összegről állítanak ki váltót, mert erre irányuló szándék esetén egyetlen váltóval sem tudták volna rendezni a 9.000.000 forint követeléssel kapcsolatos jogviszonyt.

Az igazságügyi szakértő megállapítására tekintettel nem fog helyt a felperesnek az a hivatkozása, hogy az árnyalatnyi színeltérést az a nyilvánvaló tény okozza, hogy a két okirat keletkezése között idő telt el.

Mindezekre tekintettel a felperes keresetét elutasította, és kötelezte az alpereseknek járó perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatásával az alperesek egyetemleges marasztalását 9.000.000 forint és ennek 2012. november 1. napjától, valamint 1.900.000 forint és ennek 2012. január 1. napjától a törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére.

Előadta, hogy az 1997. április 25-én létrejött „Megállapodás” többek között azt rögzíti, hogy a vagyon felosztása során a felperesnek 9.000.000 forint jár „értékkülönbözetként”. Határozott álláspontja, hogy a megállapodásban rögzített 7.000.000 forintot a felperesnek nem fizették meg, amely a peradatokból megállapítható, mint ahogy az is, hogy a szerződésben foglaltakkal

ellentétben a **Pe. Kft.** üzletrészenek sorsát sem rendezték 1997-ben. Évekkel később sem került a család tulajdonába a 7.000.000 forint vagy akár a 9.000.000 forint értékhez bármilyen szinten mérhető vagyon, az eltelt 20 évben ennek az összegnek semmilyen nyoma nincs.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem indokolta meg, hogy a 7.000.000 forint állítólagosan megfizetett összeg későbbi sorsa miért nem követhető nyomon, és hogy miért nem tulajdonított annak jelentőséget, hogy ennek az állítólagosan készpénzben átadott összegnek gyakorlatilag azonnal nyoma veszett.

Az elsőfokú bíróság nem értékelte az alperesek terhére azt a nyilvánvalóan valótlan állítást, hogy a felperes bt.-je vásárolta meg az általa átvett összegből a helyrajzi számú ingatlant. A tulajdoni lapból egyértelműen kiderül, hogy ezt 1996-ban vásárolták, csak a telekalakítás miatt tűnik úgy, mintha a tulajdonjogukat később szerezték volna.

Az 1997. április 25-én aláírt „Megállapodás” célja az volt, hogy minden aláíró azonos vagyonhoz jusson, ide számítva a vagyoni értékű jogokat és az azzal összefüggésben befolyó bevételeket is. Ezzel szemben a felperes több tízmillió forint vagyoni hátrányt szenvedett.

Határozott álláspontja szerint a családon belül pontosan az az életszerű, hogy nem vagy nem feltétlenül teljesen körütekintően dokumentálják az egymás közötti elszámolásait. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta és nem adta indokát annak, hogy 2010 elejéig a felek között a szokásos mértékű családi kötelék, bizalmi viszonyrendszer állt fenn. Pont ez a vérségi köteléken alapuló - álláspontja szerint teljesen életszerű - majdnem teljes körű bizalmi viszony az, ami magyarázza, hogy a felek „belátással”, meglehetősen „nagyvonalúan” kezelték a családi vagyon szétválasztásához kapcsolódó elszámolásokat.

Előadta, hogy a váltóval összefüggésben éveken keresztül büntetőeljárás folyt, majd megszüntették, annak hatályon kívül helyezését követően ismét folytatták, amely ugyancsak megszüntetésre került. A büntetőeljárásban még az alapos gyanút sem állapították meg, a felperest meg sem hallgatták. Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás során hozott határozatot mint közokiratot nem vette figyelembe, annak megállapításait nem értékelte és ennek okát nem indokolta meg.

Határozottan kijelentette, hogy a váltó elkészítéséhez a felperesnek nem volt köze, nem ő határozta meg az aláírás körülményeit, fogalma sincs arról, hogy ki, mikor és hogyan készítette a váltót.

Vitatta és kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság egy olyan szakértői megállapításra alapozza az ítéletét, amelyről a szakértő is azt állítja, hogy állításai „szakértői módszerekkel nem igazolhatóak”. Amennyiben ez a szakértői megállapítás az ítélet alapjául elfogadható, úgy az elsőfokú bíróság elveszi a lehetőségét a felperestől, hogy magánszakértővel e szakértői véleményt megvizsgáltassa, felülvizsgáltassa, ellenőriztesse, mivel a magánszakértő azzal az állítással nem tudott mit kezdeni, hogy a ténymegállapítás „szakértői módszerekkel nem bizonyítható”. Határozott álláspontja e körben az is, hogy a szakértő a véleményében nem tehet olyan megállapítást, mely „szakértői módszerekkel nem igazolható”, hiszen pont az ő szakértelme, objektív szakértői módszerei miatt kellett szakértőként az ügybe bevonni. Mindezekre tekintettel kérte a Fővárosi Ítéltáblától a szakértői vélemény kizárását a bizonyítékok köréből.

Határozott álláspontja szerint az alperesek fizetési kötelezettsége fennáll, a felperes értékpapíron, váltón alapuló követelése megalapozott.

Az alperesek a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték annak helyes indokaira tekintettel. Utaltak arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban nem kérte új szakértő kirendelését, a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye egyértelműen az alperesek álláspontját támasztja alá. Véleménye szerint a felperes által a fellebbezésben hivatkozott büntetőeljárásban született határozatban foglaltak a jelen perbeli jogvita eldöntése szempontjából irrelevánsak.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és megalapozott jogi indokolással utasította el a felperesnek az alperesekkel szemben előterjesztett váltón alapuló követelését.

A felperes a fellebbezésében alaptalanul sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásban hozott határozatot nem vette figyelembe, az abban foglaltakat nem értékelte.

A Pp. 4. § (1) bekezdése szerint a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.

A fenti jogszabályi rendelkezésből következően a bíróság a hatósági vagy fegyelmi határozat rendelkező részétől akár részben vagy egészében eltérő döntést hozhat, illetve ítéletében a más hatóság határozatában kifejtett indokolástól eltérő tényállást is megállapíthat. A büntető bíróság ítélete a polgári perben eljáró bíróságot csak annyiban köti, hogy a terhelt a terhére rótt bűncselekményt elkövette-e vagy sem. A büntetőeljárás alapjául szolgáló magatartás polgári jogi jogkövetkezményeinek alkalmazása szempontjából azonban a büntető bíróság döntése a polgári per döntésére nincs kihatással (BH1996. 589.). Annak sincs akadálya, hogy a per során felmerült valamennyi bizonyíték - így a büntetőeljárás tartama - figyelembevételével a polgári ügyben eljáró bíróság a büntető bíróságtól eltérő tényállást állapítson meg (BH2003. 457.). A büntető ügyben eljáró bíróságnak a jogerős ítélete csak a bűncselekmény elkövetése és az annak alapjául szolgáló tények körében köti a polgári perben eljáró bíróságot (BDT2010. 2249.).

A Budapesti Rendőr-főkapitányság XIV. kerületi Rendőrkapitánysága 01140/5978/2012.bü. szám alatt folytatott eljárást magánokirat hamisítás vétségének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen. A nyomozóhatóság a 2013. április 22-én kelt határozatával a nyomozást megszüntette, mert kétséget kizáró módon nem volt megállapítható a 2005. december 19-én kelt váltó meghamisítása.

A Budapesti XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség a 2014. március 25-én kelt B.XIV.11168/2012/5-I. számú határozatával a fenti határozatot hatályon kívül helyezte és a nyomozás folytatását rendelte el mindkét váltó vonatkozásában a tényállás további tisztázása érdekében.

A peres felek az elsőfokú eljárásban csak ezt a két határozatot csatolták, a felperes a fellebbezésében csak állította, de semmivel nem igazolta, hogy a nyomozóhatóság a nyomozást ismét megszüntette. Sem a nyomozást megszüntető határozatban, sem az azt hatályon kívül helyező határozatban semmi olyan tény vagy körülmény nem szerepel, amit az elsőfokú bíróságnak értékelnie és indokolnia kellett volna. A felperes a fellebbezésében maga sem jelölte meg, hogy mely tényt vagy körülményt kellett volna figyelembe venni és értékelni az elsőfokú bíróságnak a döntése meghozatalakor. Önmagában az a körülmény, hogy a nyomozóhatóság még az alapos gyanút sem tudta megállapítani, nem jelenti azt, hogy a váltók alapján az alpereseket fizetési kötelezettség terheli.

Megalapozatlanul támadta a felperes a fellebbezésében dr. G.T. igazságügyi szakértő szakértői véleményét. A felperes fellebbezése a szakértői vélemény részéből kiragadott idézetet tartalmaz, mivel a „szakértői módszerekkel nem igazolhatóak” kitétel kizárólag az okiratokon lévő névalírássok és az okiratok törzsszövegének keletkezési sorrendjére vonatkozik, amellyel kapcsolatban az igazságügyi szakértő a szakvélemény véleményrészében azt állapította meg, hogy ezek keletkezési sorrendje természettudományos ismereteken alapuló szakértői módszerekkel nem állapítható meg. Ezzel kapcsolatban dr. G.T. igazságügyi szakértő a szakvéleményében rögzítette, hogy az ugyanazon iratoldalon levő kézírással írt szöveg és a szintén kézírással írt névalírás papírra kerülési sorrendje szakértői módszerekkel meghatározható, de csak néhány igen kivételes feltétel

teljesülése esetén. Ha a kézírással írt nyomvonalak nem érintkeznek egymással, akkor a sorrend szakértői meghatározása nem lehetséges. A kérdéses névalírássok és az aláírások alatti írássok nyomvonalai között nincs olyan mértékű átfedés, amely alkalmas lenne a vonalak papírra kerülési sorrendjének megállapítására.

Dr. **G.T.** igazságügyi szakértő a névalírássok és az okirat törzsszövegének keletkezési sorrendjével kapcsolatban nem tudott szakértői módszerekkel ténymegállapításokat tenni, ugyanakkor azt megállapította, hogy a két okirat törzsszövegének nyomvonalaihoz használt kék festékpaszta egymással megegyező összetételű, a két okiraton levő névalírássok nyomvonalaihoz használt halványkék festékpaszta egymással megegyező összetételű, a két okiraton lévő névalírássok készülhettek ugyanazon golyóstollal, a két okirat papírányaga egymással jellegzetesen megegyező minőségű, az ilyen minőségű papírok gyártására, illetve forgalmazására vonatkozó ismeretei nincsenek. Mindezen szakértői megállapítások alapján azonban kétséget kizáró módon nem lehet megállapítani azt az elsőfokú bíróság által levont következtetést, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az alperesek valóban váltót írtak alá. Önmagában a törzsszövegek festékanyagának egymással megegyező összetétele és a névalírássok ugyanazzal a golyós írónnal készült írása nem igazolja a váltó aláírásának hiányát.

A felperes dr. **G.T.** igazságügyi szakértőnek a 2016. április 29-én tartott tárgyaláson történt meghallgatását követően sem a szakvélemény további kiegészítését, sem más szakértő kirendelését nem indítványozta, magánszakértői véleményt nem csatolt, ezért alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság a magánszakértői vélemény beszerzésétől elzárta.

A Fővárosi Ítéltábla dr. **G.T.** igazságügyi szakértő szakvéleményének a bizonyítékok köréből történő kizárását megalapozatlannak találta, mert önmagában a „szakértői módszerekkel nem igazolhatóak” kitétel a fent kifejtettekre tekintettel erre nem nyújt lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság mindkét váltó vonatkozásában az alapjogviszony létrejötte bizonyíthatatlansága miatt is elutasította a felperes keresetét.

A Vár. 17. § (1) bekezdése szerint a váltón alapuló keresettel megtámadott személy a váltóbirtokossal szemben nem hivatkozhat olyan kifogásra, amely a kibocsátóval vagy valamelyik előbbi váltóbirtokossal szemben fennálló személyes viszonyán alapul, kivéve ha a váltóbirtokos a váltó megszerzésével tudatosan az adós hátrányára cselekedett. A Vár. 17. § (1) bekezdéséből az következik, hogy amennyiben az a hitelező érvényesíti a váltóból eredő követelését, aki az alapügyletet kötötte, úgy a személyes viszonyukon alapuló kifogások a váltóadóst megilletik. A Vár. 17. § (1) bekezdéséből és a Pp. 164. § (1) bekezdéséből következően a váltóadóst terheli annak bizonyítása, hogy a váltó ellenére nem tartozik, mert a váltóért ellenértéket nem kapott, az alapjogviszony érvénytelen, megszűnt vagy beszámításra alkalmas követelése folytán a Ptk. 296. §-ának (2) bekezdése szerint a váltóból eredő kötelezettsége a beszámítás erejéig megszűnt.

A 9.000.000 forint összegű váltóval kapcsolatban a felperes az elsőfokú eljárásban már maga sem vitatta, hogy az alperesek által okirattal bizonyítottan 2x1.000.000 forintot megkapott a II. rendű alperestől. A 7.000.000 forint megfizetését az 1997. április 25-én kötött megállapodás 2. pontja rögzíti, amelyben egyértelműen szerepel, hogy a megállapodás aláírásával egyidejűleg fizeti meg a 7.000.000 forintot a II. rendű alperes a felperes részére.

Az elsőfokú bíróság a 9.000.000 forint összegű váltóköveteléssel kapcsolatban a felperes előadását, a becsatolt okiratokat a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegelve megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy ezen váltóval kapcsolatban az alapjogviszony megszűnésére tekintettel

fizetési kötelezettség az alpereseket nem terheli.

Helyesen állapította meg azt is az elsőfokú bíróság mindkét váltóval kapcsolatban, hogy a mögöttük lévő alapügylet vonatkozásában a felperes ellentmondásosan nyilatkozott.

Az 1.900.000 forint összegű váltó kiállítása körében a felperes a 2012. szeptember 12-én tartott tárgyaláson kölcsönszerződésre, annak kiváltására hivatkozott, valamint az 1997. április 25-én készült írásbeli „Megállapodásra”. A kölcsönszerződést azonban felmutatni nem tudta, mert állítása szerint azt a váltó kiállításával egyidejűleg megsemmisítették. Ugyanezen a tárgyaláson a II. rendű alperes nyilatkozatára tekintettel előadta, hogy a 2001. szeptember 25-én 2.000.000 forintra kötött kölcsönszerződés biztosítékaul állították ki a váltót. A felperes a 2015. január 30-án tartott tárgyaláson az 1.900.000 forint összegű követelésének alapjogviszonyaként a 2001. szeptember 16-án kelt kölcsönszerződésre hivatkozott. A 2015. április 10-én tartott tárgyaláson a felperes a személyes meghallgatásakor az 1.900.000 forint összegű váltóval kapcsolatban azt adta elő, hogy különböző kölcsönszerződéseket kötöttek és ezeket akarták rendezni egy újabb váltóval. A váltók aláírásának időpontja a kölcsönszerződések dátumához kapcsolódott. Az 1.900.000 forint összegű váltóban a meg nem fizetett rezsiköltség és egyéb vagyontárgyak ellenértéke, illetve a II. rendű alperessel kötött kölcsönszerződés volt. Ismételten előadta, hogy a váltó alapját képező kölcsönszerződéseket megsemmisítették. A felperes a 2016. január 8-án tartott tárgyaláson már két kölcsönszerződésre hivatkozott, állítása szerint mindkettőnek a II. rendű alperes volt az adósa, és ezen a tárgyaláson az 1997. április 25-én aláírt megállapodással egyidejűleg megszövegezett kölcsönszerződésre hivatkozott. Az ellentmondásos felperesi nyilatkozatokon túlmenően figyelemmel kell lenni arra is, hogy a felperes a II. rendű alperes tartozásairól beszélt, a részére adott kölcsönről, míg az I. rendű alperes tartozását, esetleges tartozásátvállalását nem is állította, ehhez képest életszerűtlen és jogilag megalapozatlan, hogy az 1.900.000 forint összegű váltón az I. rendű alperes adósként, a II. rendű alperes kezesként vállalt fizetési kötelezettséget. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az alapjogviszony létrejöttét bizonyítottságának a hiányát, ami a felperes terhére esik.

A felperes fellebbezésében szereplő további hivatkozások a perbeli jogvita szempontjából irrelevánsak, illetve olyan családi kapcsolatra utalnak, amelyek a per érdemi eldöntését nem befolyásolják, azokra tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására nincs jogszabályi lehetőség.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell az alpereseknek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A Fővárosi Ítéltábla az ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel határozta meg.

A felperes fellebbezésének eredménytelenségére és illetékfeljegyzési jogára tekintettel kell a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a fellebbezési illetéket megfizetni az államnak.

Budapest, 2017. január 18.

. Koday Zsuzsanna
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna . Pusztai Anita
előadó bíró

bíró